

Sygn. akt VI GC 146/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Michalina Sanecka

Protokolant: st. sekr. sądowy Halina Ramska

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: L. M.

przeciwko : (...) Spółce z o.o. w J.

o zapłatę

Utrzymuje w mocy nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 23 maja 2012 roku , sygn. akt VI GNc 186/12.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 24 października 2014 roku.

Powód L. M. wniósł o zasądzenie od (...) Sp. z o.o. w J. kwotę 1.059,185 zł. z odsetkami z tytułu zapłaty za wykonane roboty na rzecz zamawiającego.

Powód wskazał, że strony wykonywały roboty budowlane w ramach umowy konsorcjum, na podstawie której liderem konsorcjum był pozwany w imieniu konsorcjum zawierał umowy: rozliczał się z nich wobec zamawiającego, a powodowi czyli uczestnikowi wpłacał wynagrodzenie za wykonane roboty.

Pozwany uznał roszczenie powoda.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 23 maja 2012 r, sygn. akt VI GNc 186/12 Sąd Okręgowy w R. Wydział Gospodarczy zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną kwotę wraz z odsetkami i kosztami postępowania.

Od nakazu tego zarzuty złożył pozwany zarzucając, że faktury były wystawione nieprawidłowo i nie mogą stanowić podstawy do zapłaty.

Nieprawidłowość ta polegała na 1) błędnym orzeczeniu powoda jako przedsiębiorcy czeskiego, podczas gdy powinny być wystawione przez powoda jako osobę prowadzącą działalność gospodarczą w Polsce oraz zawierać nr NIP oraz 2) powinna zostać zastosowana obowiązująca w Polsce stawka podatku VAT.

Ponadto faktury VAT nr (...) są fakturami wystawionymi za usługi, które nigdy nie zostały wykonane na rzecz strony pozwanej.

Zdaniem pozwanego powództwo jest przedwczesne.

Oświadczenie z dnia 25.03.2011 r. o wypłacie przez pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.250,000 zł. w terminie 3 dni nie jest uznaniem roszczenia przez pozwanego.

W odpowiedzi na zarzuty pozwanego, strona powodowa podtrzymała swoje roszczenie uzasadniając, że faktury były wystawione prawidłowo i zostały zgłoszone w terminie. Pozwana naruszyła umowę konsorcjum, ponieważ nie złożyła rachunku bankowego, z którego rozliczałyby się tylko z powodem, lecz wypłacała pieniądze z rachunku z którego rozliczała się z kontrahentami. Pozwana nigdy nie ujawniła powodowi rozliczeń dokonanych z zamawiającymi.

Sąd ustalił co następuje:

Strony zawarły umowę konsorcjum z dnia 2.04.2010 r. na podstawie której strony miały ponosić w stosunku do zamawiającego wspólną, solidarną odpowiedzialność za realizację Kontraktu.

Liderem Konsorcjum za realizację Kontraktu aż do ostatniego przeliczenia, strony ustaliły (...) Sp. z o.o. w J. tj. pozwanego. Dla potrzeb Kontraktu Lider miał założyć oddzielny rachunek bankowy, na który miały wpływać wszystkie płatności od Zamawiającego. Wraz z umową Konsorcjum tj. od dnia 2.04.2010 r. obowiązywał strony aneks do umowy który określał prawa i obowiązki stron oraz doprecyzowano warunki rozliczeń w zakresie przychodów i kosztów pomiędzy członkami Konsorcjum w ramach realizowania wspólnych projektów i przedsięwzięć gospodarczych. Przychody członków Konsorcjum strony ustaliły po 50 % z całości przychodów.

Członek Konsorcjum miał wystawiać faktury za roboty wykonane na rzecz Zamawiającego.

Strony umowy Konsorcjum nie przewidziały możliwości wykonania robót na rzecz drugiego członka Konsorcjum, a tylko na rzecz Zamawiającego.

Dowód : umowa Konsorcjum wraz z aneksem (k-15 do 30).

W wykonaniu umowy Konsorcjum strony zawarły umowę Nr (...) z dnia 2.06.2010 r. z zamawiającym (...) SA w (...) SA z siedzibą w M., którego Liderem był (...) SA, o wykonanie dróg technologicznych, zgodnie ze specyfikacją i dokumentacją projektową.

Dowód : umowa o wykonanie robót drogowych Nr (...) z 2.06. 2010 r.

(k – 31 do 62).

Uzyskanie nadania numeru identyfikacji podatkowej z dnia 30.05.2007 r. oraz numeru identyfikacyjnego REGON z dnia 13.11.2008 r. uzyskał (...) Sp. z o.o. w J..

Dowód : odpis potwierdzeń (k-63,64).

W chwili zawierania umowy Konsorcjum powód wpisany był do Rejestru Handlowego prowadzonego przez Sąd Okręgowy w O. dział A, poz. 12846 (Dowód : k-13), natomiast pozwany wpisany był do rejestru sądowego Nr KRS (...) (Dowód: k- 9 do 11).

Zgodnie z zawartymi umowami powód wystawiał faktury dla pozwanego Lidera Konsorcjum, za roboty wykonane na rzecz Zamawiającego Konsorcjum, którego Liderem był (...) SA.

Dowód : faktury (k-94 do 121).

Pozwany zapłacił częściowo za wykonane i zafakturowane roboty, ale na dzień 12 marca 2012 r. zalegał z zapłatą kwoty 1.059.184,57 zł., o czym powód zawiadomił pozwanego.

Dowód: pismo z 12.03.2012 r. (k-122).

W odpowiedzi na to pismo Zarząd pozwanego (...) Sp. z o. o. z siedzibą w J. uznał należność powoda i zobowiązał się do zapłaty w terminie 3 dni kwotę 1.250,000 zł. + należny podatek VAT, za faktury wystawione w 2010 r.

Dowód : pismo z 25.03.2011 r. (k-126.)

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 23 maja 2012 r, sygn. akt VI GNc 186/12 Sąd Okręgowy w R. nakazał pozwanemu, aby zapłacił powodowi dochodzoną kwotę 1.059.184,57 zł. wraz z odsetkami i kosztami postępowania.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwany zarzucił niewłaściwe wystawienie faktur oraz przedwczesność powództwa.

Zdaniem pozwanego rozliczenie stron powinno nastąpić dopiero po otrzymaniu płatności od generalnego wykonawcy, a nie po wystawieniu przez Lidera faktur VAT.

Pozwany nie wykazał, że zgodnie z umową Konsorcjum założył oddzielny rachunek, na który miały wpływać wszystkie płatności od Zamawiającego tj. od B. i ile faktycznie zapłacił Zamawiający za przedmiot umowy tj. roboty drogowe.

Powód L. M. w dniu 7.03.2011 r. został zarejestrowany jako podmiot gospodarczy na terenie Polski.

Dowód : wypis z ewidencji (k-150).

Na okoliczność wykonywania robót i ich zafakturowania Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków M. K. (1) i L. K..

Na rozprawie w dniu 26 października 2012 r. świadkowie M. K. (1) i L. K. pracownicy powoda, zeznali że roboty zafakturowane przez powoda zostały wykonane i zafakturowane zgodnie z obowiązującymi przepisami (k- 307,308) i umową stron.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, ponieważ znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

Na okoliczność współpracy stron Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków J. O., M. K. (2), J. K. i W. K., którzy przesłuchani na rozprawie w dniu 22 marca 2013 r. nie wnieśli nic istotnego dla ustalenia stanu faktycznego (k- 422 do 424).

Ponieważ głównym zarzutem pozwanego było nieprawidłowe wystawienie faktur przez powoda, na okoliczność ustalenia ich prawidłowości Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości i finansów.

W opinii z dnia 20 lipca 2013 r. biegła sądowa w zakresie rachunkowości i finansów G. B. stwierdziła, że faktury wystawione przez powoda L. M. nie uwzględniające podatku VAT, w następstwie zawartej umowy Konsorcjum z (...) Sp. z o.o. w zakresie sposobu jej realizacji i wystawienia faktur są prawidłowe, a nabycie usług budowlanych przez (...) Sp. z o.o. od podmiotu zagranicznego nieposiadającego siedziby, stałego miejsca zamieszkania lub stałego miejsca prowadzenia działalności na terytorium kraju, zarejestrowanego jako podatnika od wartości dodanej w Czechach należy uznać za import usług w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług.

Biegła omówiła sposób opodatkowania w przypadku usług z importu ale zaznaczyła, że w przypadku faktur objętych pozwem nie ma skutków finansowych dla pozwanego, gdyż (...) Sp. z o.o. rozliczając usługę jako import usług odlicza podatek naliczony i w takiej samej wysokości odprowadza podatek należny w związku z czym skutek finansowy równy jest 0.

W opinii uzupełniającej z dnia 7 października 2013 r. biegła wyjaśniła że umowa Konsorcjum nie została zdefiniowana w przepisach prawa, ale jako umowa nienazwana jest dopuszczalne w świetle obowiązującej zasady swobody zawierania umów. Umowa ta jest zawierana nie dla utworzenia odrębnego podmiotu gospodarczego, lecz dla realizacji określonego zadania gospodarczego. Uczestnicy Konsorcjum wybierają jedną firmę lub osobę reprezentującą ich

wobec Zamawiającego oraz wystawia na jego rzecz faktury dokumentujące dostawę towaru lub świadczenie usług. Przepisy ustawy o VAT nie przewidują szczególnych regulacji w zakresie opodatkowania działań podejmowanych przez podmioty wchodzące w skład Konsorcjum. Podatnikami VAT w zakresie czynności wykonywanych na podstawie umowy Konsorcjum są poszczególni wykonawcy (dostawcy) wchodzący w skład Konsorcjum w takim zakresie, jaki wynika z zawartej umowy.

Zdaniem biegłej, powód prawidłowo rozlicza się z (...) Sp. z o.o. , który z kolei dokonuje rozliczeń bezpośrednio z Zamawiającym (...)SA.

Biegła podtrzymała swoje stanowisko, że faktury będące przedmiotem sporu, wystawione przez powoda są prawidłowe.

Sąd dał wiarę opinii biegłej.

Na wniosek pozwanego Sąd dopuścił dowód z opinii innego biegłego na okoliczność prawidłowego wystawienia faktur przez powoda.

Biegły sądowy zakresu księgowości, podatków zarządzania nieruchomościami oraz spółdzielczości A. R., w opinii z dnia 27 lutego 2014 r, ustalił, że zarejestrowanym czynnym podatnikiem był Lider Konsorcjum. Na nim ciążył obowiązek naliczania i odprowadzania VAT należny od całej kwoty wynagrodzenia wynikającego z faktur wystawionych na Zamawiającego zgodnie z umową. Przychodem dla Wykonawców – członków Konsorcjum winna być kwota netto faktury wystawione na Lidera, zaś kosztem suma faktur netto otrzymanych od podwykonawców i dostawców. Wykonawcy – członkowie Konsorcjum mają prawo odliczenia całości podatku VAT wynikającego z VAT otrzymanych od podwykonawców i dostawców, którym zlecili podwykonawstwo lub dostawy w przypadającym im zakresie rzeczowym inwestycji.

W ramach rozliczenia kontraktu realizowanego na rzecz B. powód obciążył pozwanego w/wym. fakturami:

- 1) Faktura VAT nr (...) z dnia 30.12.2010 r, na kwotę 1.277.149,91 zł. netto,
- 2) Faktura VAT nr (...) z dnia 5.02.2011 r, na kwotę 55.168,36 zł. netto (brutto stawka 0),
- 3) Faktura VAT nr (...) z dnia 25.03.2011 r na kwotę 107.013,90 zł. netto (VAT 23 %) 24.613,20 zł., brutto 131.627,10 zł.

W pozwie wymienione zostały również inne faktury, dotyczyły jednak rozliczeń w ramach innych kontraktów.

Z opinii biegłego wynika, że powód prawidłowo wystawił faktury.

Dowód : opinia (k- 582 do 591).

W opinii uzupełniającej z dnia 3 lipca 2014 r. biegły sądowy podtrzymał swoje stanowisko zawarte w opinii z dnia 27.02.2014 r. (k- 623 do 625).

Sąd dał wiarę opinii biegłego.

Przesłuchani w charakterze stron : L. M. na rozprawie w dniu 14.12.2012 r. (k- 390) i K. K. na rozprawie w dniu 24 października 2014 r. (k- 649) podtrzymali swoje stanowiska w pismach procesowych.

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań świadków, zeznań stron, opinii biegłych oraz dokumentów złożonych w sprawie, których prawidłowości nikt nie negował i które nie budzą wątpliwości co do ich prawdziwości.

Podsumowując, Sąd ustalił, że powód za faktycznie wykonane roboty drogowe wystawił prawidłowo faktury.

Sąd zważył co następuje :

Stosownie do treści art. 353¹ kc strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Strony zawierając umowę Konsorcjum ustaliły, że Liderem będzie pozwany i on w imieniu Konsorcjum zawierać będzie umowy z zamawiającym i będzie rozliczać się z Zamawiającymi bezpośrednio, a za roboty wykonane w ramach umowy Konsorcjum uczestnik Konsorcjum wystawiać będzie faktury Liderowi.

Zgodnie z tą umową strony wzajemnie się rozliczały aż do marca 2012 r,

kiedy to powód zawiadomił pozwanego, że zalega mu z zapłatą kwoty 1.059.184,57 zł.

Należy podkreślić, że pozwany uznał to żądanie powoda i zobowiązał się należność zapłacić w ciągu trzech dni od dokonania przelewu środków pieniężnych od B..

Okoliczność ta była podstawą do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym w myśl przepisu art. 485 § 1 pkt 3 kpc.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwany podniósł zarzuty sprecyzowane na potrzeby procesu, ponieważ nigdy wcześniej nie były przedmiotem jakichkolwiek dyskusji między stronami.

Jak ustalono wyżej, powód prawidłowo wystawił faktury za wykonane roboty na rzecz Zamawiającego.

Brak więc podstaw do zmiany wydanego nakazu zapłaty i Sąd utrzymał w mocy w całości nakaz zapłaty na podstawie art. 496 kpc.